

● iz naših komun ● iz naših komun

Se enkrat:

„Mizar“ ali „ELRA“

Zadnjici smo sicer na kratko poročali o razpravi na izrednem občnem zboru volivcev v Gorenji vasi glede ukinitev obrata Jelovice »Mizar« in preselitev dela proizvodnje »Elrex« v njegove prostore. Zaradi pomembnosti bi kazalo, da si zadevo še nekoliko pobliže ogledamo.

Kako je prišlo do rošade, ki je vnesla precej hude krvi med Gorenjevačane, predvsem pri tistih, ki so zaposleni v »Mizarju«? Stvar je predvidel že pred časom sprejeti program razvoja lesne industrije v Škofjeloški komuni. Med drugim teži leta po specializiranih in sodobno opremljenih obratih in seveda primernih prostorih. Temu so prisluhnili v LI Jelovica, ki v svojem perspektivnem programu predvideva veliko serijsko proizvodnjo treh vrst artiklov: vrat, oken in montažnih hišic.

To je eden izmed vzrokov, ki je dal pobudo za to. Drugi pa je v pomanjkanju prostorov Škofjeloške »Elrex«, zakaj prav to oviranje razvoja, razen tega pa zaradi tega v tem dobro razvijajočem se podjetju nimajo najboljših delovnih prostorov oziroma delovnih pogojev.

Zakaj pa ne bi »Elrex« gradila s svojimi sredstvi? Ce bi »Elrex« gradila, bi se vsekakor odločila za predvideno lokacijo na bodočem industrijskem centru Škofje Loke — na Trati. V tem primeru bi namreč odpadli vsi prevozni stroški, ki jih je imela v Gorenji vasi. Predvideno je namreč, naj bi »Elrex« v Gorenjo vas preselila proizvodnjo potrošnih izdelkov, kot so kuhalniki, peči ipd. Ta predlog je nedvomno smotrnejši, zakaj odpadbi in investiciji za zgradbe; sredstva pa bi se vložila v opremo in stroje. Tako bi po predvidevanjih bodoči, novi obrat »Elrex« zaposlil 50

do 60 novih delavcev, predvsem delavk in s tem bi v precejšnji mneri rešil problem zaposlovanja žensk. Brutoprodukt bi že v prihodnjem letu znašal 650 milijonov dinarjev, po perspektivnem sedemletnem planu pa bi leta 1970 z že 100 zaposlenimi dosegli poldrugo milijardo dinarjev brutoproduktu.

In »usoda« delavcev v »Mizarju«? Trideset jih je — med temi dve tretjini kvalificiranih. Tisti, ki bodo odšli v Jelovico, bi imeli zagotovljen prevoz v Škofje Loko.

ko oziroma na Trato. Stirje ali pet mizarjev pa bi ostalo v Gorenji vasi v mizarski delavnici krajevne skupnosti.

Torej — kot vse kaže, njihova usoda le ne bo prekruta. Sicer pa: če bo Jelovica obrat obdržala v Gorenji vasi (in če se ji bo splaćalo), bo odgovoril njen centralni delavski svet. Pričakovati pa je, da bodo tuži na bližnjem letnem konferenci osnovne organizacije ZK v LI Jelovica posvetili temu problemu nemalo pozornosti. — St. S.

„Velika ljubezen“ v Škofji Loki

Z režijo drame Pavla Kohouta

»Velika ljubezen« je Peter Jamnik začel letosno gledališko sezono v DPD Svobodi v Škofji Loki. Nadaljeval je z modernimi odrskimi eksperimenti, ki jih je načel že pri »Samorastnikih« in nadaljeval z režijo »Prostega dne«. Prav gotovo je sedaj dosegel višek eksperimentiranja z modernimi odrskimi sredstvi, škoda je, da je Škofjeloški oder za takšne stvari preslabo opremljen. S Kohoutovo dramo je skušal publici oživiti nekatere probleme iz sodobnega življenja, vendar se mi zdi, da Kohout gleda na te probleme le površno in z namenom, da bi dokazal že star pregovor, ki ga ne poznajo samo Čehi, ampak tudi mi, da »prva ljubezen nikoli ne zarjaví, če ne gori pa tli.« Vendar se mi zdi to pre malo za drama. Kljub temu pa so se vsi igravci z režiserjem in tehničnimi sodelavci tako potrudili, da so iz slabše drame na

pravili odlično in zanimivo predstavo.

Izmed igravcev je bil najboljši Matjaž Hafner v vlogi Petra Petrusa. Za njim ni zaostajala Joža Hostnik kot Lidija Petrusova, Nuša Guzelj je prevzela najtežjo vlogo Lidiye Matysove in jo uspešno rešila. Prvič so zaigrali Ana Pogačnik (Milanova mati), Iztok Vidmar (Milan Stibor) in Vera Guzelj (Majka Hrabje) — slednjo je zapostavil že avtor in jo zelo neizrazito orisal, zato bi bilo bolje, če bi jo odigrala močnejša igravka in ne začetnica. V ostalih vlogah so nastopili še: Jože Ravnikar, Marjan Kováč in Ciril Pogačnik.

S to premiero smo praznovali 25-letnico amaterskega gledališkega delovanja predsednika občinskega sveta Svobod v prosvenih društev Zdenka Furlana, ki je so deloval pri predstavah kot prevajavec (obenem je bila to krstna predstava v Sloveniji). Njegovo 25-letno delo je zelo obsežno, prevačaj je iz srbohrvaščine in češčine, napisal dve originalni odrski deli, igral in režiral. Lani je Škofjeloško igravsko skupino prodrl tudi na republiško revijo dramskih skupin Slovenije v Novem mestu. Bil je organizator revije leta 1957 v Velenju itd.

Predstavlj je bil tudi razgovor s premiersko publiko. Seznanili smo se z okvirnim repertoarom za letošnjo sezono, ki bo predvidoma obsegal dve dramatike, jere za otroke in eno lažje delo. Gledavci so se posebno zanimali, če so v repertoar zaleta tudi lažja dela. Z zadovoljstvom pa so srejeli premiero »Velike ljubezen«.

J. Krek

UKO Kropa v novih prostorih

Umetno kovinsko obrtno podjetje »UKO« Kropa je v letošnjem letu dogradilo nove delavnice in upravno poslopje. Predvidevajo, da bodo imeli slavnostno otvoritev novih prostorov za 29. novembra.

UKO v Krpi je manjše obrtno podjetje, ki ročno izdeluje razne umetno kovane predmete, ki krasijo naše domove in javne prostore.

Razen umetnih kovačev imajo tudi cizelerje in graverški delavnici. 42 zaposlenih je v preteklem letu napravilo za 58.200.000 dinarjev prometa, letos pa predvidevajo že 70.000.000 dinarjev brutoproduktu.

V zadnjih letih so zgradili nove delavnice za kovače, graverje in cizelerje, nove skališčne prostore in nove upravne prostore. S prvimi razpoložljivimi finančnimi sredstvi pa predvidevajo še nabavo šestdesettonske stiskalnice in graverškega stroja. Samoupravni organi v podjetju se dobro zavedajo, da je potrebno ustvarjena sredstva v dovoljni meri vlagati v nova osnovna sredstva, ki zagotavljajo nemotenje proizvodnjo vzporedno s hitrim razvojem celotnega jugoslovenskega gospodarstva. Izdelki kroparskih umetnih kovačev in cizelerjev so znani doma in v tujini in privabijo v Kropo vsako leto več domačih in tujih turistov. — C. R.

V tovarni TIO
se borijo za boljšo
kvaliteto in večjo
proizvodnost

LESCE — Komunisti kolektiva industrijske opreme so v nedeljo dajali obračum. V uvodnem referatu sekretarja so bili nakazani problemi, kot kadrovska politika, proizvodnja higienično-tehnične zaščite, plana in predvsem razvojne službe.

Tako nameravajo v prehodnem obdobju investirati v razvojno službo približno 18 milijonov. Edino na tak način, lahko upoštevajoč, da je uspešen razvoj, kaiti interes za artikle tovarne industrijske opreme je velik. Zgornjo nam govore podatki, da je kolektiv za leto 1964 povečal plan za približno 60 milijonov. Hkrati pa imajo že sklenjenih 50 odstotkov pogodb na osnovi plana za leto 1964.

Za uspešno realizacijo plana bodo potreben še razni ukrepi. Uvedba drugih smernic predvsem v strojni delavnici, izboljšanje strojnega parka itd. Prav te dnevi v kolektivu urejajo novo delavno za izdelavo in montažo termostatov. Kolektiv doma izdeluje že 85 odstotkov sestavnih delov. Uvažajo samo še dele, za katere se doma ne dobijo materiala. M. A.

Tudi ob nedeljah ne počivajo

Bohinj — Lepo nedeljsko vreme je graditeljem žičnice na Vogel omogočilo, da so delali tudi v nedelji. V času, ko smo jih obiskali, so opravljali zelo težko delo. Iz štolini so vlekli na nosilne stebre, nosilino vrv. Po ne strokovni oceni ima vrv prek 40 milimetrov. premora. Takih vrv pri pričakujejo še nekaj časa lepo vreme, zato upo, da bodo delavci končali v predvidenem času. R.

V veliko zadovoljstvo Radovljicanov so te dni v mestu asfaltirali vse pločnike od doma telesnovzgojnega društva do poslopja Ljudske milice. Dela, ki so bila že zelo potrebna, so opravili delavci Cestnega podjetja iz Kranja, ki jih vidimo tudi na sliki

Na kratkem valu

● MOSNJE — Dramska sekacija kulturno-prosvetnega društva se že dalj časa pripravlja za uprizoritev drame iz partizanskega življenja Zelena vrvice delo Zorana Hudaleša. Isto bodo privrkljati uprizorili v počastitev dneva republike, potem pa bodo gostovali tudi na nekaterih sosednjih održih. V dramski sekciji sodelujejo včinoma mladi igravci.

● RADOVLJICA — Prenočitvene zmogljivosti so v radovljiski komuni porasle v razdobju od leta 1956—1963 le za 1.400 ležišč. To kaže, da omenjenih 7 let niso vlagali večjih investicijskih sredstev. In celo od tega povečanja odpade 610 ležišč na počitniške domove, 572 na privatne sobe, 90 na zdravilišča. Od leta 1960 pa je narasel število restavracijskih sedežev za 1855, kar je le nekaj. V tem času pa se je število sedežev močno zmanjšalo v privatnih gostilnicah. Vse prenočitveni kapaciteti je na celotnem območju radovljiske komune letos 5.683, v prihodnjih letih pa se bo število povečalo in bodo v letu 1970 dosegli že 8.200 ležišč. Tako predvideva sedemletni plan.

● RADOVLJICA — Prenočitvene zmogljivosti so v radovljiski komuni porasle v razdobju od leta 1956—1963 le za 1.400 ležišč. To kaže, da omenjenih 7 let niso vlagali večjih investicijskih sredstev. In celo od tega povečanja odpade 610 ležišč na počitniške domove, 572 na privatne sobe, 90 na zdravilišča. Od leta 1960 pa je narasel število restavracijskih sedežev za 1855, kar je le nekaj. V tem času pa se je število sedežev močno zmanjšalo v privatnih gostilnicah. Vse prenočitveni kapaciteti je na celotnem območju radovljiske komune letos 5.683, v prihodnjih letih pa se bo število povečalo in bodo v letu 1970 dosegli že 8.200 ležišč. Tako predvideva sedemletni plan.

● K BOHINJSKI BISTRICI in KROPI bo v nedeljo postavljeno gledališče iz Nove Gorice. Gledališčniki iz Gorice bodo uprizorili v občini krajih delo italijanskega avtorja Zločin na Kožem otoku, in sicer v Bohinjski Bistrici ob treh popoldne. V Kropi pa ob osmi uri zvečer. Gostovanje je organizirala Delavska univerza Radovljica v okviru svojega estetsko-izobraževalnega programa.

● GORJE — Tukaj gradijo nov gasivski dom. Kaže, da ga bodo do zime spravili pod streho. Temelje so postavili že pred leti, imeli pa so pripravljeni gradbeni material, zmanjšalo pa je finančnih sredstev, da bi lahko priceli z gradnjo že takrat. Novi dom bo stal v neposredni bližini za-

družnega doma in gostišča v Zgornjih Gorjah.

● BLED — Pred nedavnim so pričeli z deli za položitev telefonske kabla iz središča Bleda v Zako h kampu ter k veslaškemu centru. Nova zvezda bo služila tudi za ozvočenje Zake ob veslaških priridev. Regatni odbor je tudi že izdelal podrobni investicijski program za gradnjo objektov in naprav za drugo svetovno prvenstvo v veslanju, ki bo poleti 1966. leta na Bledu.

Jugoslovanska loteria

Poročilo o žrebanju sreč 23 kola, ki je bilo dne 14. novembra 1963 v Beogradu.

Srečke s končnicami	so zadele
80	600
90	600
230	10.000
2790	20.600
514040	400.000
01	2.000
71	800
91	1.000
14221	60.000
19201	40.000
58531	80.000
63301	62.000
35492	80.000
45392	40.000
69742	40.000
056222	400.000
43	600
63	600
09173	80.000
27333	60.000
44803	40.000
58963	100.600
59473	60.000
60393	80.000
44	800
64	600
94	1.000
19424	80.000
595	4.000
01395	40.000
33365	80.000
45295	60.000
134845	2.000.000
76	1.000
86	600
896	4.000
1066	20.000
404066	60.000
66616	40.000
70486	60.600
80996	80.000
95616	40.000
243276	601.000
292836	1.000.000
313426	400.000
7	400
25367	60.400
35167	40.400
51367	60.400
93967	200.400
455047	400.400
8	400
45098	100.400
70008	60.400
29	800
69	800
079	8.000
36219	40.000
64969	80.800

● Radovljica 72
O 233163/4
O 233257/4
O 233268/4

● Skofja Loka 88
O 062901/2
O 235084/4

Končno poročilo za 45. kolo lota
Žrebanje 6. novembra 1963

o kulturni dejavnosti v radovljiski komuni

Najbolj uspešna sta likovna in glasbena dejavnost

Z razmeroma skromnimi sredstvi bi z dobrimi kadri dosegli boljše uspehe — Svoboda in prosvetna društva pripravljajo delovne načrte

Na nedeljski skupščini sveta Svobod in prosvetnih društev občine Radovljica so posebej poudarili sicer že znane ugotovitve, da so kultura, prosveta in izobraževanje tesno povezani z našim življenjem in delom. Zato bomo morali vsem zvrstem v prihodnje posvečati še večjo skrb. Pomen kulture in prosvete ne smemo zoževati zgolj na dejavnost Svobod in prosvetnih društev, marveč se moramo zavedati, da je njihova aktivnost v nekem kraju le del kulturnega življenja.

Kultura in prosveta postajata čedalje intenzivnejšim splošnim izobraževanjem naših ljudi počasi v človekovem osebnem življenju in naši javnosti. Po treba našega človeka po sprejetju kulturnih vrednot pa je eden izmed posredovcev teh vrednot vedno več. Tu imamo razne dobre uporivite, kulturnega večera, kvalitetne filmske predstave ali knjige v mislih tudi radio, televizija in druga komunikativna ter reproduktivna sredstva.

Amaterska dejavnost Svobode ali prosvetnega društva v nekem kraju je torej le eden izmed pomembnih elementov pri oblikovanju kulturnega življenja. Prav sprito navedenih posredovcev kultura in dobrin pa mora biti delo amaterske sekcijs ali družinskih kvalitetno in dobro pripravljenih, če hočemo uveljaviti ali vplivati na oblikovanje kulturnega posameznika. Amatersko delo bo torej potrebovalo podprtirje moralno. Nujno pa bomo tudi v prihodnje tako materialno moralni takšna prizadevanja v nveno amaterskih skupin usmerjati v programske in repertoarne politike, pri tem pa pomagati skupinam in sekcijam s strokovnim in režijskim kadrom iz profesionalnih vrst. Le tako bomo dosegli kvalitetno interpretacijo, ki bi zadostila idejnim ter estetskim vrednotam in zahtevam. Na ta način bi bilo moč zadostiti naraščajočim zahtevam naše javnosti in bolj izoblikovanemu okusu naših ljudi. Samo z izdatnejšimi finančnimi in drugimi materialnimi sredstvi amaterskemu delovanju na terenu še ne bomo dovolj pomagali, če ga ne bomo podprli tudi s kadri iz profesionalnih vrst.

Strokovnega kadra za vodstvo amaterskih skupin manjka skoraj povsod, ponekod pa imajo tudi težave s pomanjkanjem prostora. V Begunjah nimajo niti prostora za knjižnico, prav tako ne za prireditve. V Zasipu rešujejo težaven položaj z adaptacijo nekdanje šole, ki jo bodo preuredili v kulturni dom. Marsikje pa podobnih težav nimajo, pa kljub temu ne gre delo, kot bi zeleli. Knjižničarstvo na celotnem območju komune kar lepo napravi, zlasti odkar je prevzela skrb za to dejavnost občinska knjižnica v Radovljici. Ta ima dobro bo odprta do 28. novembra.

urejeno povezavo z vsemi knjižnicami v občini. Nudi jim strokovno pomoč, obenem pa jim po sistemu potujočega knjižničarstva redno dobavlja nove knjige. Povod manjka potrebne opreme za knjižnice, ponekod prostorov, kaže pa se potreba, da bi vsaj v centralni knjižnici namestili poklicne ljudi. Na Bledu bo potreben poskrbeti za tujo beletristiko, ne samo nemško, ampak tudi angleško itd. Na skupščini so izrekli priznanje tudi za uspešno likovno in glasbena dejavnost v komuni. Poudarili so potrebo, da bo vprašanje kulturnega in prosvetnega dela v kraju moralna v prihodnje obravnavati tudi krajevna skupnost. Posebno vprašanje pa je upravljanje s prosvetnimi domovi. Tudi to naloga naj bi po mnenju skupščine prevezle krajevne skupnosti.

Na skupščini so sprejeli vrsto sklepov, med njimi tudi, da naj občinska skupščina obravnava problematiko prosvete in kulture še pred sprejetjem sklepa o ustanovitvi sklada za to dejavnost. Priporočili pa so tudi ustanovitev sklada za odkup umetniških del, predlagali formiranje kadrovskih komisij in potrdili predlog za ustanovitev OBCINSKE KULTURNE ZVEZE.

J. B.

Razstava gorenjskih likovnikov

KRANJ, 14. novembra — Včeraj so v spodnjih prostorih Prešernove hiše v Kranju odprli razstavo del gorenjskih likovnikov: akademskih slikarjev in amaterjev. Razstava je pravzaprav ponovitev blejske razstave, na kateri so avtorji sodelovali z dvemi deli in s katere so prireditelji izbrali najboljše slike.

Razstava gorenjskih likovnikov bo odprta do 28. novembra.

Finžgarjeva rojstna hiša - muzej

Doslovče zaradi rojstne hiše pisatelja F. S. Finžgarja obišče vsako leto večje število ljudi, saj se jih zvrsti v enem letu tudi do 10.000. V času šolskih izletov si dnevno ogleda rojstni dom tudi do 250 odraslih in mladine. Za dostojen sprejem obiskovancev bo treba čimprej urediti dom in celotno naselje, v katerem bo treba misliti na gostilno in sanitarije, vas sama pa naj zaradi privlačnosti v stavbah ohrani čim bolj pravno lice.

Rojstno hišo bo treba preurediti tako, kot je bila za časa pisateljeve mladosti. Znova bo treba postaviti skedenj in pašino, vse spremembe na hiši, ki pa jih ni veliko, pa bo treba odstraniti. Hiša in celotna domačija sta pomembni ne le zaradi pisateljeve rojstne hiše, temveč tudi zato, ker sta etnografski kulturni spomenik, saj bo po preuredivitvi v njima prikazano življenje našega bajtarja ob koncu 19. stoletja.

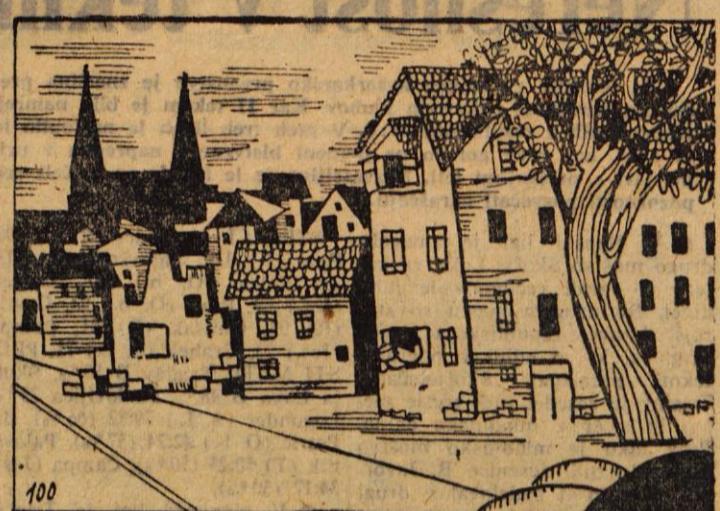
Na iniciativi zavoda za spomeniško varstvo v Kranju je Društvo slovenskih književnikov imenovalo dr. F. Koblarja, F. Bevk in J. Menarta kot člane komisije, ki naj ureščijo ureditev Finžgarjeve rojstne hiše. Občinska skupščina Jesenice je za namerno organizacijo pokazala izredno zanimanje, saj je v komisijo imenovala predsednika sveta za kulturno in prosvetno tov. Žvana. Delo za preuredivitev rojstne hiše bo stala v okviru zavoda za spomeniško varstvo v Kranju vodila J. Šusteršič in V. Márinko. Zavod za spomeniško varstvo bo do srede decembra pripravil vso potrebno dokumentacijo in predračun vseh predvidenih stroškov. Društvo slovenskih književnikov je razmnožilo za obiskovancev kopis F. S. Finžgarja, v katerem pisatelj na kratko opisuje domačijo in rejstrij kraj.

Z ureditvijo pisateljeve rojstne hiše bodo Doslovče vsekakor pridele na svoji pomembnosti in je zato naloga vseh vaščanov, da po svojih močeh prispevajo za ureditev hiše in celotnega naselja. Sedanja gospodinja Slavka Knafelj z nenebitno prizadovostjo razkazuje svoj in pisateljev dom številnim obiskovavcem in zaslubi vse priznanje.

Jernej Tičar

„Ne obračaj se sinko“

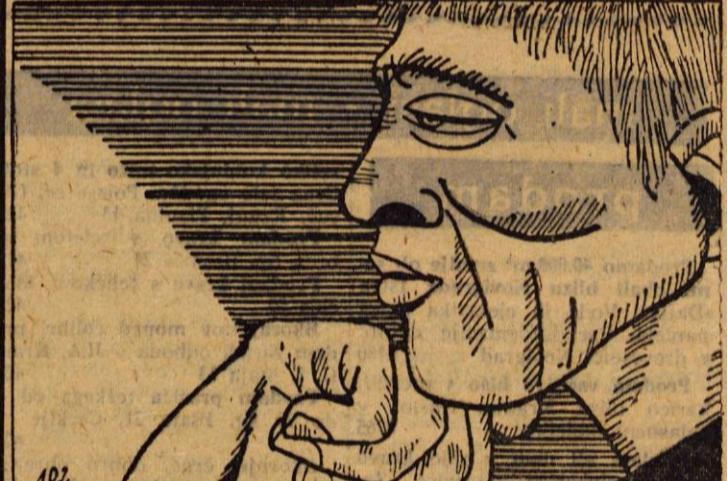
Pis: A. Diklic
Ris: M. Janeč

100. Slikar Leo tisto noč ni mogel zatisniti oči. Ni vedel, ali je Novak zapustil hišo ali se je vrnil v Zagorje atelje na podstrešje. Tistega dne Novaka ni videl. Naslednje jutro je navsezgodaj neprespan in utrujen pogledal skozi svoje okno navzgor in ugotovil, da je podstrešno okno odprto. Nato je oblekel osemletnega sina Publja za solo in ga pospremil do šolskega poslopja. Ko se je vrnil je z ulice ugotovil, da je podstrešno okno nekdo zaprl.

101. Novaka je zagledal vsega nervoznega in zbitega. Neprestano je hodil gor in dol po ateljeju. »Si bil kje včeraj?« ga je vprašal Leo. »Pri sinu,« je odgovoril Novak kratko. »Vidiš, o tem se nisva nisi pogovarjal. Videl sem, da je Zoran v domu, toda obiskati ga nisem mogel, ker me ne bi do njega pustili. Oprosti, saj veš, kako je.« Novak je molčal. »Kako gre Zoranu?« — »Zoranu? Mojemu sinu? Pravi ustaš je rekel Novak mrko, ne da bi se nehal nervozno sprehati po sobi.

102. »Te je Zoran spoznal? — Seveda, razumljivo. Razveselil se je, da ima tudi en očeta. Dogovorila sva se za sestanek, tajni sestanek. — Zakaj tajni? Saj mu vendar nisi povedal, da te preganjajo in si begunec? — »Mene, da bi preganjali? O tem ni govorila! Je jezno odgovoril Novak. »Moj sin ne bi dovolil, da bi preganjali njegovega očeta. Jaz sem zanj velika osebnost. Glavni Hitlerjev tovarnar ororja! Vidliš, to si je on izmisliš v svoji glavi, ne pa, da sem begunec in bandit!«

Ni pa vedel, da gori njegov goseničar, ki ga je zažgala nemška granata.

PETO POGLAVJE

In tako ni več videl, kako so po polju, po čistini tekli ljudje in padali v sneg — proti gozdu, proti gozdu — in tanki so jih podili v snežnem metežu, streli s strojnicami v hrte vojakov, od katerih so mnogi padali, drugi pa lezli dalje. In prav je bilo, da vsega tega ni več videl! Vasič je poskušal zbrati vojake s hripavim glasom: »Semkaj! V kotanjo!«

Toda ljudje ga niso slišali, smrt jim je čepela za vratom. »Semkaj...!«

Vasič je sprožil rafal nad glavami beguncov. Zdaj ga je nekaj vojakov razumelo, kajti spremeniли so smer in stekli proti kotanji. Med padanjem so se divje kotali v oblakih snežnega prahu. Na dnu kotanje so planili pokonci, se razburjeni otrešali, nekdo se je histerično zasmehal, smeri je bil razburjen, lajajoč, nad robom kotanje, rezaje temno nabo, so se spet zasvetili snopi krogel.

»Stoj!« je kričal Vasič, da bi prerezal nagonsko željo ljudi, da bi tekli dalje. Z dvignjeno brzostrelko je sprožil v zrak. V bližini je gorel goseničar. Nad kotanjo je utripala zabrisana rdeča svetloba. In proti tej zabrisani svetlobi je od strani vel rdečkasto obarvan snežni metež.

Vojaki so obkrožili Vasiča. Senca so jim upadla, lica usahnila. V lesketajočih se očeh je bilo videti odsev ognja. S takšnimi vročično-lesketajočimi očmi so strmeli v Vasiča.

Zastavil jih je, klical »Stoj!« — in zdaj bi moral tudi vedeti, kaj je treba storiti. Zgoraj, sredi detonacij in tankovskega grmečja, so strojnični rafali kosili preživele vojake, ki so še begali po polju. Tod spodaj so se zgrnili na kup, ogenj jih je osvetljeval in zdaj zanj bi se utegnili tudi pod prikazati tanki.

Globlje, vse globlje je sovražni rafal sledil enemu izmed vojakov: iz snežnega meteža se je tako prikotil prav na rob kotanja.

»Stoj! Obstojte!« je rjovel Vasič in strelijal z brzostrelko. Videl je, kako so se nekateri vojaki sklonili pod kroglasti, ki so jim živili nad glavami, in zrli okrog sebe. »Nihče ne sme zebati! Tam so naši topovile!«

Dom Bernarde Albe v gledališču Tone Čufar

JESENICE — V četrtek zvečer je s premiero drame španskega pisatelja F. G. Lorca »Dom Bernarde Albe« amatersko gledališče »Tone Čufar« na Jesenicah odpravilo svojo delovno sezono 1963-64. Pretresljiva drama velikega španskega pesnika F. G. Lorca, ki so ga med državljansko vojno I. 1936 frankisti ustrellili, prikazuje v verskih in družbenih predvodnih pogojenih zaostalost v srednjem veku. Bernarda uveljavlja nad petimi hčerami nepravljivo, življivo tiranijo, ki se ji upre najmlajša hčerkka in raje izbere smrt, kot bi se odrekla svobodi in pravici do ljubezni in življenja. Zahodno delo je režijsko in scenično pripravil Bojan Cebulj, sodeluje pa ves ženski ansambel gledališča pomlajen z novimi močmi.

Sodelovalo so — Stanka Geršak kot Bernardina mati, Slavka Matičević kot Bernarda ter Vera Azman, Tatjana Košir, Ančka Višter, Darinka Korošec, Vlasta Pavliček, Marjanca Cebulj, Režka Torkar in Vera Smukavec kot njene hčere. — Skrbno naštudirani in odlično podani premieri je, žal, prisostvovalo le okoli 60 gledalcev. — B.

Prizor iz drame »Dom Bernarde Albe« na jesenškem odru

Grigorij Baklanov

13

Mrtvi ne poznaajo sramu

Tanki se bodo prikotali s sprednje in hrbitne strani in vse, kar bo med njimi, bodo zmeli. Toda ena izmed španj je bila še odprta in se je bilo mogoče zbežati.

Išenko je tekel in po strelijanju ugibal, kje je prava smer. Ni tekel tja, kjer je bilo zdaj vse tiho, tam so v temi prav tako stali tanki in pod zaščito njihove gošenice so Nemci s strojnici prejeli kopico bežečih ljudi. Išenko je tekel po grmovju, počakal na spet-bežal med rafali. Nemo. V roki je še vedno držal pripravljene samokres.

Eden izmed Nemcov je planil pokonci, temna senca v odsevu plamenov, pa sklonjen skočil v lijak. Ušakov ga je s kratkim rafalom pribil k tlu. Potem se je ozrl. Med snegom je bil, kako je najoddaljenejši top že bližal gozdu. Se kakšnih petdeset metrov in top bi stal na gozdnem robu, pričel varovati druge, ki se tako lahko umaknili. Potem bo še sam zbral vojake s položajem, kajti hrbit je v skupaj z njimi umaknil proti gozdu. Tam bi rahlo se vse skupaj z njimi umaknil proti gozdu. Tam bi rahlo se vse skupaj z njimi umaknil proti gozdu.

Tamle, poglej, je vzklikan Vasič, ki se je pravkar splazil, glava se je dvignila, lasje so bili polni snega, obraz vlažen od razmocenega snega, oči so bile skaljene. Videl je, kakov je tam, kamor je strelijal protiletalska strojnica, močno zabliskalo in prečelo goreti.

Eden izmed nemških tankov je zagorel! To je bilo zadnje, kar je videl Ušakov, in tako je srečen umrl.

Rahlo se je dvignil in pokazal z orokavičeno roko v gledaju-

Ušakov je stal popolnoma zravnal. Ni videl, da vanj streljajo. Od bolečine je škripal z zobmi, strahotno prševal in nenadoma stekel navzdol po bregu, tjakaj, kjer je stal zadeži pehotni tovornjak. Vedel je, da je na njem protiletalska strojnica. Nekje bi moral biti tudi strelivo za obstreljevanje tankov.

Le pravočasno mora prispeti, tako da bo lahko pričel streljati s protiletalsko strojnico... Le pravočasno mora tjakaj! Vojake mora zaščititi z ognjem... Ta misel je podžigala Ušakova, ko je tekel po bregu. Vasič je videl, kako sta na levem in desni strani poleg Ušakova vzlilki dve vzporedni ognjeni črti. Ušakov je tekel, spremjan od rafalov, brez čepice, s komolci pri telesu. Med obema črtama se prikazala še tretja, snop žareče kovine. Zarezal se je v Ušakova, ga prebodel in zatem je omahnil — ognjeni rafali so utihnili.

Tanki v žitnem polju so se premaknili, rožljajo in streljajo se po počasi pričeli kotaliti proti vojakom, ki so z brzostrelkami ležali v luknjah in lijakih. Tanki so se bližali, da bi se zdržali z drugimi oklopni, ki so se pripejali iz gozda, da bi vojakom odrezali pot.

Ušakov je še tekel. V mislih je tekel proti oklopnu tovornjaku, kjer je stata protiletalska strojnica. Le pravočasno bi jo bilo treba pripraviti za strelijanje...

Ušakov se je plazil po snegu, se rahlo dvignil, padel in spet lezel, ves v snegu. Za njim je ostajala široka krvava sled. Še vedno ni čutil, da je smrtno zadel, še vedno je živel. V poslednjih sekundah življenja je bil deležen sreče: nad njim je z jezljivo močjo zaropala protiletalska strojnica. Kdo neki je streljal? Morda on sam: nad poljem, nad bežečimi vojaki, so sikali ognjeni rafali protiletalske strojnice in jih krili. Ušakov je pričel kričati, planil pokonci in pogledal v to smer...

Umirači človek se je stokajce premaknil, zdaj-komaj opazno, glava se je dvignila, lasje so bili polni snega, obraz vlažen od razmocenega snega, oči so bile skaljene. Videl je, kakov je tam, kamor je strelijal protiletalska strojnica, močno zabliskalo

